

Ο χορτασμός των 5.000 με Ψωμί και Ψάρια

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θεολογικό πλαίσιο

Ο πολλαπλασιασμός των άρτων και των ψαριών, πέρα από την θαυματουργική του διάσταση, αποτελεί σύμβολο όλων εκείνων των δωρεών που επιφυλάσσει ο Κύριος σε όσους τον ακολουθούν. Το γεγονός αυτό αποτελεί μια προφητική πράξη, δηλαδή μια πράξη που προαναγγέλλει έναν νέο κόσμο, όπου τίποτε, ούτε υλικό ούτε πνευματικό, δεν θα στερηθεί ο άνθρωπος. Έχει ενδιαφέρον να θυμηθούμε πως ο Πειρασμός στην έρημο πρότεινε στον Ιησού να μετατρέψει τις πέτρες σε ψωμιά (Μτ4,3), με σκοπό να τον οδηγήσει στην ματαιοδοξία, εξαιτίας του θαυμασμού που θα προκαλούσε στους πεινασμένους όλης της γης. Γιατί όμως ο Χριστός αρνήθηκε τότε, ενώ τώρα το πραγματοποιεί; Διότι σκοπός του δεν είναι να ελκύσει τον θαυμασμό αλλά να ευεργετήσει τον ταλαιπωρημένο όχλο. Και όπως τότε είχε πει στον πειρασμό πως δεν αρκεί στον άνθρωπο το ψωμί για την αληθινή ζωή, έτσι και τώρα, χορταίνει τον όχλο, αφού πρώτα τον έχει διδάξει. Έτσι πορεύεται και η Εκκλησία μέσα στον κόσμο, έχοντας σκοπό της να σκορπίσει στον κόσμο υλικά και πνευματικά αγαθά, τα οποία ποτέ δεν θα της λείψουν, διότι διαρκώς ανανεώνονται από την πατρική μέριμνα του Θεού. Η αποδοχή αυτής της αλήθειας οδηγεί κατευθείαν σε μια ζωή χωρίς αγωνία και άγχος για τις βιοτικές μέρι-

μνες. Αυτό διακηρύσσεται και στην τελετή της αρτοκλασίας, όπου ακούγεται:

«Πλούσιοι επιώχρευσαν και επείνασαν, οι δε εκζητούντες τον Κύριον ουκ ελαττωθήσονται παντός αγαθού».

Σκοπός

- **Να εμπεδωθεί η ΠΙΣΤΗ στην παρουσία του Θεού και η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ στη δύναμη και την αγάπη Του.**

Ο Χριστός μπορεί να καλύψει όλες τις ανάγκες του ανθρώπου. Από την πρώτη στιγμή τη Δημιουργίας φροντίζει τον άνθρωπο και δεν σταμάτησε, ακόμη κι όταν εκείνος απομακρύνθηκε από κοντά Του.

- **Να εμπεδωθεί η ΕΛΠΙΔΑ για έναν καλύτερο κόσμο που θα γίνει με την υπακοή στο θέλημα του Θεού.**

Κοντά στον Θεό, ο κόσμος θα ξαναβρεί την δικαιοσύνη. Η φτώχεια προέρχεται από την απληστία. Ο άνθρωπος, νιώθοντας την στέρψη του Θεού, νομίζει πως μπορεί να χορτάσει το κενό του με υλικά αγαθά. Όταν ο Χριστός γεμίζει την ανθρώπινη ψυχή, η πλεονεξία εξαφανίζεται και τα πλούτη γίνονται εργαλείο αγάπης.

- **Να εμπεδωθεί η ΑΓΑΠΗ, δηλ. η συμπεριφορά του παιδιού προς το περιβάλλον του σύμφωνα με το θέλημα και το παράδειγμα του Θεού και να αποκτηθούν καλές συνήθειες.**

Όποιος θέλει να μοιάσει στον Θεό, φροντίζει τους ανθρώπους. Ο άνθρωπος είναι πλασμένος να δίνει, ακριβώς όπως κι ο Δημιουργός του. Είμαστε παιδιά ενός Θεού προσφοράς και αυτή είναι ο μόνος δρόμος που οδηγεί στα χαρά και την ολοκλήρωση.

Τα μηνύματα

Πάντα με μικρές και απλές προτάσεις

- Ο Χριστός φροντίζει όλους τους ανθρώπους.
- Όποιος πιστεύει στον Χριστό, γίνεται συνεργάτης του στη φροντίδα των ανθρώπων.
- Όλα τα δώρα της γης ανήκουν σε όλους τους ανθρώπους.
- Όλοι οι άνθρωποι πρέπει να φροντίζουν τα δώρα της γης γιατί ο Θεός μας τα έχει εμπιστευτεί.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μια απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός.

Μια φρατζόλα ψωμί.

Ανάγνωση του κειμένου

Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και αν θέλεις με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής.

Κάποια μέρα ο Ιησούς με τους μαθητές του βρέθηκε στη λίμνη της Γαλιλαίας, σε μια περιοχή που ονομαζόταν Τιβεριάδα.

Εκείνες τις ημέρες, ο Χριστός και οι μαθητές του ήταν λυπημένοι, γιατί είχαν μάθει για το θάνατο του Ιωάννη του Πρόδρομου από τον Ηρώδη. Γι' αυτό το λόγο, έψαχναν να βρουν ένα απομακρυσμένο μέρος για να ξεκουραστούν και να περισυλλογιστούν.

Όμως κατεβαίνοντας από το караβάκι στη στεριά, βρήκαν πλήθος κόσμου να τους περιμένει υπομονετικά. Ο κόσμος βλέπετε διψούσε για το λόγο του Θεού και καθώς είχε μάθει, ότι θα πήγαιναν εκεί ο Ιησούς με τους μαθητές του τους ακολούθησαν, κάνοντας κυκλικά τη διαδρομή της λίμνης.

Ο Χριστός βλέποντας όλο αυτό το πλήθος να περιμένει, με αγάπη θεραπεύσε όσους είχαν αρρώστιες κι άρχισε να ακούραστα και υπομονετικά να διδάσκει. Όσο περνούσε η ώρα, ο κόσμος παρέμενε κι άκουγε τον Ιησού. Είχε φτάσει η ώρα, αργά απόγευμα και δεν είχαν καταλάβει, ότι δεν είχαν φάει ούτε για μεσημέρι.

Τότε κάποιοι μαθητές του Ιησού, πήγαν σ' αυτόν και του είπαν να σταματήσει τη διδασκαλία του για να μπορέσει ο κόσμος να πάει στα γύρω χωριά για να βρει τροφή. Ο Χριστός είπε στους μαθητές του, ότι δεν είναι ανάγκη να πάνε στα χωριά, αλλά να τους δώσουν αυτοί να φάνε. Οι μαθητές του απορημένοι του είπαν, ότι δεν έχουν παρά μόνο πέντε ψωμιά και

δύο ψάρια κι πως ο κόσμος ήταν πέντε χιλιάδες άτομα.

Τότε ο Χριστός τους ζήτησε να βάλουν τον κόσμο να καθίσει στο χορτάρι και να του φέρουν τα πανέρια με τα πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια. Έτσι και έγινε. Μόλις του έφεραν τα πανέρια, αφού προσευχήθηκε στον επουράνιο Πατέρα του τα ευλόγησε και τα έδωσε στους μαθητές του να τα μοιράσουν στον κόσμο. Τα τρόφιμα, με τρόπο θαυμαστό, πολλαπλασιάστηκαν και όχι μόνο χόρτασε το πλήθος των πέντε χιλιάδων ανθρώπων, αλλά περίσσειαν και δώδεκα κοφίνια.

Ο Χριστός με το θαύμα του χορτασμού των πέντε χιλιάδων ανθρώπων, ήθελε να δείξει στους ανθρώπους, ότι ο Θεός δεν αφήνει κανένα, ακόμη και στην πιο δύσκολη στιγμή του. Επίσης, ότι πρέπει οι άνθρωποι να μοιράζονται όλα τα δώρα που τους δίνει ο Θεός.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Πώς πολλαπλασιάστηκαν τα ψάρια και τα ψωμιά;
- Γιατί το έκανε ο Χριστός; Μήπως ήθελε να κάνει τον σπουδαίο;

Λέξεις κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μια ή δυο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά.

Ψωμιά: Η βασική τροφή του ανθρώπου. Αυτή διάλεξε ο Κύριος για να μετατρέπεται σε σώμα Του. Άλλωστε, όπως και με τα ψωμιά στην έρημο έτσι και το σώμα Του, ποτέ δεν εξαντλείται. Διαρκώς προσφέρεται στους πιστούς και πάντα περισσεύει.

Ψάρια: Μας θυμίζει το επάγγελμα των Μαθητών Του.

Χορτασμός: Δεν λείπει ποτέ τίποτε σε κανένα. Ο Θεός τα προσφέρει όλα. Και την τροφή του σώματος και την τροφή της ψυχής.

Παράλληλη δραστηριότητα

Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες, που, κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

- Σημερινοί πρωταγωνιστές είναι:
Ο Χριστός και οι Μαθητές Του.

Επιπλέον δραστηριότητες

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου, θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, τα παιδιά θα χρειαστούν:

- Ξυλομπογιές
- Υλικά για τους μικρούς σάκους.

Ανάγνωση του παιδικού ποιήματος

Γίνεται με καθαρή φωνή και παραστατικό τρόπο. Προσπάθησε να τηρήσεις με ακρίβεια το μέτρο, ούτως ώστε να καταφέρουν τα παιδάκια να κρατήσουν με παλαμάκια ή ρυθμικά όργανα τον ρυθμό. Το ρεφρέν ή μια χαρακτηριστική φράση που επαναλαμβάνεται ή κάποια που θα την θεωρήσεις σημαντική, την μαθαίνεις από την αρχή στα παιδιά και τους ζητάς να την επαναλαμβάνουν κάθε τόσο. Άλλωστε, τα σημαντικότερα μηνύματα του μαθήματος βρίσκονται μέσα στους στίχους. **Αν θέλεις προσθέτεις μια απλή μελοποίηση.**

ΤΟ ΨΩΜΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΧΡΙΣΤΟΣ (Γνωριμία με το ταξίδι του ψωμιού)

Στο τραπέζι έμεινε
ένα φραντζολάκι
και του ζήτησα να πει
ένα τραγουδάκι.

«Ο παππούς μου ήτανε
στο **χωράφι στάχυ**,
που αγκάλιαζε γλυκά
σπόρους σα χρυσάφι.

Ο γεωργός το **θέρισε**,
το **σιτάρι** παίρνει
και το πάει στον **μυλωνά**
που το περιμένει.

Το σιτάρι το 'σπασε,
το 'κανε **αλεύρι**
και στον φούρναρη το πάει
που όλο ανακατεύει.

Με **νερό ο φούρναρης**
το ανακατώνει
και με δύναμη πολλή
παίρνει να **ζυμώνει**.

Φρανιζολάκι μ' έκανε,
μού 'ριξε **σουσάμι**,
και στον φούρνο του ευθύς
σπρώχνει και με βάνει.

Άναψα και **φούσκωσα**
από περηφάνια
και ψωμιά όλα μαζί
μπήκαμε στα **ράφια**.

Κι ήρθα στο τραπέζι σου
φέτες να με κάνεις.
Το ψωμί όμως μπορείς
μόνος σου να **φτιάχνεις**.

*Κι άμα θες το πρόσφορο,
με σταυρό σφραγίζεις
και στην ενορία σου
πας και το χαρίζεις.*

*Το δικό σου πρόσφορο
μεσ' στη λειτουργία
θα το κάνει ο παπάς
θεία κοινωνία».*

Διαθεματική προσέγγιση

Κάθε παιδικό ποίημα δίνει αφορμή για διαθεματικές προσεγγίσεις.

Σήμερα **λέξεις-κλειδιά** για τη διαθεματική προσέγγιση είναι:

Στάχυ, σπόρος, σιτάρι, μυλωνάς, αλεύρι, φούρναρης, ζυμάρι, φούσκωμα, ψήσιμο, σουσάμι, φέτες, πρόσφορο.

Ακολουθούμε τη διαδρομή του ψωμιού, από τον σπόρο μέχρι το τραπέζι μας.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μια καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. **Με δυο λόγια** αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φειτών αναμνηστικών.

- Από ένα κουλουράκι.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα έγιναν κάθε φορά στο κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Ο Θεός τα έχει όλα και θέλει όλα να τα μοιραστεί με τον άνθρωπο. Αυτό το μυστικό κρύβεται πίσω από την σημερινή ιστορία, που ο Χριστός χόρτασε χιλιάδες ανθρώπους μόνον με λίγα ψάρια και λίγα ψωμιά. Ήθελε να τους δείξει, πως στον άνθρωπο που αποφασίζει να μείνει κοντά στον Θεό, τίποτε δεν θα του λείψει. Και για μας όμως υπάρχει ένα μήνυμα: θα καταλάβει κάποιος αν αγαπάει τον Θεό αν δείχνει αγάπη στους ανθρώπους. Κι όπως Εκείνος μοιράζει τα πάντα, έτσι κι εμείς πρέπει να είμαστε έτοιμοι να μοιραζόμαστε. Άλλωστε, ό,τι κι αν έχουμε, δώρο είναι, δώρο από τον ουρανό.

